

Upozornění EFPIA na riziko padělaných léčiv v době COVID-19

V dobách krize, jako je současná pandemie COVID-19, kdy poptávka po základním zdravotnickém vybavení a léčivích exponenciálně roste, se bohužel vždy najde někdo, kdo chce na situaci vydělat. Padělané léky pak jsou snadným výdělkem, riziko odhalení je nízké, riziko stíhání je ještě nižší a sankce jsou zanedbatelné. Dopad na pacienty však může být obrovský: od nežádoucích účinků, přes neúčinnost léčby nebo prevence progresu onemocnění, až po poškození zdraví (i úmrtí). Může jít o jakýkoli druh léčiva či zdravotnického prostředku, či ochranných pomůcek. Nedávno zveřejněná zpráva OECD „Obchod s padělanými farmaceutickými výrobky“, hovoří o značném nárůstu.

S cílem poskytnout solidní důkazy o riziku výskytu padělků se OECD a Evropský úřad pro duševní vlastnictví (EUIPO) spojily, aby provedly řadu analytických studií, které byly publikovány v letech 2016–2019. Výsledky prokazují, že obchod s padělanými a zcizenými léčivy činil v roce 2016 až 3,3% světového obchodu oproti 2,5% v roce 2013; v dovozech pouze do EU činily až 6,8%. Padělatelé fungují v globalizované ekonomice rychle, zneužívají zóny volného obchodu, využívají mnoho legitimních mechanismů pro usnadnění obchodu a prosperují v ekonomikách s nedostatečnými bezpečnostními opatřeními.

[https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/Trade in Counterfeit Pharmaceutical Products/Trade in Counterfeit Pharmaceutical Products en.pdf](https://euipo.europa.eu/tunnel-web/secure/webdav/guest/document_library/observatory/documents/reports/Trade_in_Counterfeit_Pharmaceutical_Products/Trade_in_Counterfeit_Pharmaceutical_Products_en.pdf)

Ověřujte logo při on-line nákupech

Nikdy nebylo důležitější zdůraznit, že je třeba, aby pacienti a všichni spotřebitelé nakupovali své léky pouze z legitimních a důvěryhodných zdrojů. Vzhledem k současné pandemii a omezením pohybu, které bylo jako opatření přijato ve většině zemí, stále více Evropanů využívá internet a e-shopy nabízející doručení léku domů. Pokud si neověří skutečného dodavatele, který má zázemí v kamenné lékárně, vystavují se riziku nákupu padělaných léků.

V ČR zatím není možný distanční výdej léků na předpis (výdej na dálku), takže pokud e-shop nabízí například antibiotika, inzulíny, léky na erektilní dysfunkci a další preskripčně vázané léky, jde o neověřeného dodavatele. Na takovém e-shopu může být rizikem i koupě paracetamolu nebo vitaminů.

EU proto zavedla společné logo pro legálně provozované internetové lékárny, které se zaručuje autentičnost webových stránek a zaručuje bezpečnost produktů. Seznam registrovaných online prodejců léčivých přípravků najdete na stránkách Evropské lékové agentury (EMA) a Státního ústavu pro kontrolu léčiv (SÚKL).

<https://www.ema.europa.eu/en/human-regulatory/overview/public-health-threats/falsified-medicines/buying-medicines-online>

<http://www.sukl.cz/modules/apotheke/search.php?lang=1>